

מגנזי נסתרים

א

האגדה היהודית עמוקת העין קושרת כהריוה לנסתרים שבכל זור, שאורם נור לך האין דואים או נחבא הוא אל הצל עד השעה הכשרה לו.

יש גם סופרים וספרים במעלת נסתרים, שעוברים עליהם בהסתת דעת ואין סוקת עיניו אל אורם הנוגה בזיו יקרות ואין גוחן לראות כי מלאכה בארם מים חיים.

הנסתרים האלה אשר בתחומי ספר, בתחומי יצירה, הגות וחזון, הם דחוי דורם, שניגון אחר מנסר אותה שעה כחלל איריה, שלהיסות אחרת כבשה את הלבבות עד לאטימות האוון הפנימי לבל קול וקשב אשר לא מן המכור קש. יש אפילו שדור שטוף שגיונותיו דוחה את הללו שבידם הופקר יקר סקר דונה אף יש שלימים דוקא בנידחיו ייקרא לו זרע.

פליאי פליאות מתרחשים על ידי סוד ההסתר. יש ומושיבים דלים ואביונים על כסאות גדולה וענקי רוח יושבים בדר בקרן זווית ואין שועה להם. ולימים תוהה עולם על משוגת רבים וכן נבונים בעידן שחלק.

הימים המעמידים סוף כל סוף אנשים ודברים על מקומם הנכון, יש להם הרבה שהות. עתים קרובים המה זעתיס רחוקים, אך מפעם לפעם נשלחת יד בודדה ואר הות בעקבם גם מרחוק ומושכת אותם בבה שנחלק לה, אם רב ואם מעט. הלא זו דרך בדרכים לקרב את הימים השוהים, את האמת המבוששת לבוא.

הדברים אמורים בכל הספרות הגדולות של החיים וגם בספירה זו שאנו רגים כאן — היא הספרות.

בראשי תומיות שבה רבה בכל עת חכונת קוראים ותשואת מבקרים. שם מנסי רים שמות, שם חולקים תארים, שם זכה מי שזכה — ועין צופיה מרחוק יש שוחקת לכל אלה, כי מן הצד נסתר לו אחד ולו התואר והגדולה. פעם חלפו עברו יובלות מספר ותקופה שלמה נעשר תה הדום לאחד שגת מן הנשיה, כי נתגלה ששחקן אחד ושמו שקספיר כתב גם הוא את מחותיו באותה תקופה. ין מעשה בסופר צרפתי אחר, שכדי לפרי סם כמה מיצירותיו נזקק לתרגמן תחילה בעילום שם לשפה לועזית לבעבור תע מוד להן זכותה. ישבו ויתרגמו אותן לשפת עמו, נתפכו דפים לא מעטים בדברי הימים ואותו סופר זית לראש פינה בספר רות האירופית. כנודע, שמה סטנדאל!

דרכ־ארץ, אהים, במני אלה שמוך השיגרה והמשוגה המהלכת בראש תוצות אטמה אונינו כנגדם!

כותב הספרים האלה לא מצא וגם לא ביקש בספרותנו שקספירים וסטנדאלים נסתרים. יהי להם אשר להם, ולנו — המעולה אשר לנו.

ובכל זאת הוא מתויק פנס בידו, כדיוגנס בשעתו, ומבקש ומבקש במשעולי משעוליה של ספרותנו שלפני זמן ההווה. את שאהמה נפשו הוא מבקש את אבותיו ואחיו יקירי עולם שחמקו ואינם וצלם חמק אתם. עיפה נפשו לקבצו של מנדלי ולזמורות זרות וקטנות שלאחר מנדלי, שאלמלא הקבצנות ההיא לא היינו שותלים אותם אפילו מאחורי גדר גננו. את שכנית האדם מישראל הוא מבקש, את יפין המוצנע, את כתרו הטמיר, איכם, אהובים וברורים, ואיה סופריכם?

האירה לי, פנסי, האירה נא את השרויים בצלה של ספרותנו, שאף רסיס אחד מגשם התשואות לא נפלה עליהם. לבי מבשר זאומר, כי אל סתר מדרגתם נסתה לעתים

שכונתה של ספרות עבר ומשכן לה בינותם!
נס לגבולו של אחד סאלה.

רמון פן שם יש בין עליו,
צף אין מי יגברף עליו.
ח. ג. ביאליק

מי ישער כי ספר ספורים ישן ומעוט מהלכים, מוצא כמעט מן השכחה, יהי למוצאו שלל יקר מבמה כרכי כתבים מהוללים, שזוכים למהדורות על מהדורות? אפשר לא רבים יודעים את הספר הזה ואולי אפילו גם לא מעטים נתנו עליו דעתם ולבם. אודה ואבוש: עד לפני זמן מצער הייתי אחד מן הרבים שלא ידעתי. והנה עם קריאתו נגלתה פחאום כבוד אופק: נעלמה ביצירה העברית של הדור החולף, נגלתה חוליה נכספת שבה שמחמת „נסתרותיו“ של הסופר לא נודע דבר מציאותה.

שדחו רווי טל ונוסף שירה, והוא אחד הנעזבים ביותר שבספרותנו היפה. כל החכונה הספרותית שלנו במשך סמה עשרות שנים כמעט פסחה עליו. ואפילו לאסוף מבחר תגובתו לא זכה עד היום, כשיובל השבעים כבר מאחוריו. שם הספר הזה מ. סיקו.

בקצב עצלתיס מזור נקבץ עד כה חלק מספרו בשני ספרים: אחד — לאחר שנכנס הסופר לשנות עצה, הוא הספר האמור (*), ואחד — משהגיע לשנות שיבה, היינו רק אשתקד (**). ויתר דברי ספורי, ובכלל זה גם מן המוכתרים שבתם, הלא הם מתלוננים בצל כתבי עת ישנים, מפני צלים ומפורזים בכה ובכה, ודינם כמעט כדין גניזים, אפילו למי שראית חשבונת של הספרות היא אומנותו.

הדור נהג בו מנהג אחד הדחויים. אך הנה חלפו שנים ויר הזמן היתה גם בגני הספרות והשאירה אחריה תלי שלכת למכביר, שרק עצומי עין עוד מברכים שם על הפריחה. אך רעננות מפתיעה אופפת את הנפנה עתה אל ספרו הישן של סיקו, שייס שנה התנוססה עליו הכתובת היתומה „ספר ראשון“, הלא עוד מדבריו הנבחרים. כמה סוגי אדם וסוגי הויות, שעמדו אתמול ברומה של הספרות, כבר נעשו לנו כעלים מלוחות שעבר זמנה. בעוד שאצל מספרנו זה מוריקים לפנינו גופי אדם ולב אדם, שהומן בשטפו לא עקר אלא הגביר את החפץ לשעות אליהם.

זו הבחינה לדברים שביצירה. הירשות של פאטרים ודברי קילוסין ההומות מסביב לכמה סופרים ויצירתם אינן תרים בפני המטישה, אם היות עצמם אינה עומדת להם. ולהיפך, גם עזובת שכחם אינה מושכת כמישה על דברים, אם זו אינה באה מתוכם.

אשרי הסופר תאורה בשדמות ההויה ובשדמות נפשו גידולים עמוקי שורש, מרובי יח, ושוחלם ביד אמת ואמונה ביצירתו. יכול דור להתעלם ממנו, לשימתו לפאה ולשכחה בשדחו, אך יום יבוא וצרוגותיו הנעובות יתנו פחאום את ריחן ונרדן.

ב

מקרהו של סיקו לא מקרה בודד הוא, וממילא גם איננו דבר מקרה. מזלו של סופר נישא על כנף רוחות המגשבות בדרו. דור דור ורוחותיו, ולפיכך דור דור ונדרשיו, דור דור ונדרויו.

יד הדוחות בתיוון המוקשה מאה, שיש זורע ומוצא מאה שערים ויש זורע ומוצא את שער השכחה בלבד, אף כי זריעתו היתה טובה ומעולה, פעמים גם מעולה משל חברו שזכה.

אצלנו נשבה בעוון רוח, הערכת עצמנו הנודעת, ותרבה „יוצרות“ הפכה עלינו רוח תהפוכות זו. היר ימים ולא רחוקים המה, שסופר עברי אשר סיפר על חי בני עמו ולא הפך על פיו און הפסוק „מה טובו אהליך יעקב“ — נצטרף בקרשי למנין. הסופר נחבקש להשכין באהלים הם כל עולה, למלאם כיעור וניוון. לכתוב על יהודים, בפרט על יהודים מדור ישן, היה כמשמע לפסוק עם המשורר את פסר קו הנמרץ, אתם רקב ובאשה יי לאלהי הרוחות פתרונים איכה נתקבלה הרוח הזאת לרות לאומית וצינונית רבים וכן טובים סברו באמת ובתמים, כי התנועה (סוף בעמוד 7)

א. קרייב

(* כתבי א. סיקו, ספר ראשון, הוצאת הפוע"צ, תרפ"ו.
(** אבן תועק, הוצאת „מוסד ביאליק“ תש"ו.

מגנזי נסתרים

(סוף מעמוד 4)

של „שתרור“. זאת הפעם שאפו אויר לרוחתה כל המתקדמים של הימים ההם (ומי שטסה ולא יראה עצמו מתקדם ?) ! סוף סוף למרו אנשים עברים לכתוב כמו שכותבים ועל מה שכותבים שם — בחוץ ! אם עוד לא בחיים, הרי לפחות בספרות נעשינו כמתקנים שבהם !

אמנם השכלנו ללמוד אל דרכי יצירתם של רבותינו הגוים בהיות אצלם ימי זוטו של הרוח היוצר ; אמנם היה החוץ שרשי בליאות תרבותית, בזמן שסופרנו החלו יוצרים לפי מתכונתו, המקח היה אמנם לעצמותו של דבר מקח טעות, — ובכל זאת עלץ הלב הלאומי לחיל שוכינו לו בספרות, ושופרות הריעו..

סוף דבר, בעל הדיקדנס היהודי והדיקדנס האנושי המה היו קראי ספרות הפ" רונה שלנו, והנקיים מזה נדחו לירכתיים, כאורחים לא־קרואים. האורחים שאינם קרוי אים נהיו סופרים שאינם נקראים.

זהו גם סוד מעמדו הדתי של המספר במעלת משורר, או המשורר במעלת מספר — מ. סיקו.

קודם כל לא שר סיקו שירת הירידה לגווניה. תחום סיפורו אינו לא במלכות הקבצנות, במשמעותה הרחבתית והנפשית, לא במלכות השממון, לא במלכות הצללים. עולמו היהודי הוא לא עולם צמוק שיונק כל חיחו משיטורי זדונית, כי אם עולם שתול על מעיינות, עולם הנושא מעיינות בקרבו, ואין מחיצה גבוהה בין עולם זה לבין כל היפה שבעולמיה היפה. ואנשי הם לא נפשות נהלאות שבצדי החיים, אלא נשמות האומרות שירה לאלהי החיים, נשמות שעולם יח רן מתוכן. אין הוא מספר לנו על דילדול-נפש-הכלל, ונפש הפרט וניתוקן זו מזו, כמו שנהגו כותבי הפרוזה שלנו. אדרבא, הוא מספר על פילאנתה של זו ושל זו ועל שייכותן זו לזו, וזו גם זו וזו של עולם וזיוו של אדם רועף עליהן ורועף מתוכן.

את חיינו לא חנה גם הוא מצלעות הר גזיים בלבד. הלא הוא הוא שכתב את הספר „אבן תועק“. וגם בטרם זעקה האבן שמעה אזנו שועת אלם של לב אדם. ורוב סיפוריו הנראים כאידיליים גם צער ממעי מקים שוכן בהם, ובכל זאת מרוש בסיפור ויו הצל הברונך של אילן החיים העומד בירקותו וכיוצא מתוצות עגומים, וגם זרים כבר, אל-נאות ידק: שלעולם הן נושאים לנו את בשורת החיים וברכת החיים, כן אנו עוברים מתחומם של הרבה ממספרינו אל תחומן הוא. ולא רק באשר סיפוריו נטועים רובם ככולם בשכנות של שדה ויער, אלא באשר החיים כשלעצמם מופנים במ אליו בירק דשאם וברוח לבלובם ולא בתלקותיהם השנופות ; כאשר עולם תיאורו מלא טל וליח מן השמים ממעל ומן הארץ מתחת ומנפש עם זאדם הנטועים בינותם. אכן דווקא בשמעת הטללים, במשיכה אל צד האור, בפלגי שירה שהיא אנושית ככל שהיא יהודית ויהודית ככל שהיא אנושית, בהעדר שברים וקרעים, בהעדר חוון השמי מון במעגלי יחיד וחונן השדפון במעגלי קהל ועדת — היתה יצירתו כנטע זר בשדה הפרוזה שלנו, שסככה על צמיקת שרשים, על סתימת בארות, על הויה מעורר ערה מתוכה, המטה לשקוע, על שקיעה וריחות כמישה, דמדומי דור ושלכת דורות — הם שחסרו בסיפוריו להיותם בני זמנם..

(סרקי הסיום יבוא)

א. קריב

הגדולה שנחלצת להשיב את עם ישראל אל ארצו וזרשת להבאיש קודם את העם, לתלות בו כל דומי, לתתו לקלון ולשמצה. סופרים אשר הנדילו בנה לעשות, היו לראש שינה, ואשר רוח אחרת עמם — נעשו יוצאי דופן. ראית סופר עברי דחוי, צא וברוק אם אין ביצירתו חמימות יהודית, אם אינה מעלה דיוקנאות מעולם ישראל שלא נפגמה בהם מעלת אדם, זו שנתברך מה, כביכול, הגני למינהו, תיאור יהודים במעלת חסד ותפארת נחשב חטא למהפכה העברית.

אך ספרותנו עסקה, כנודע, לא בתיאור חיי כלל העם בלבד ופרטים המלמדים על הכלל. דפה החוש של הפרוזה העברית נכתב בשעתו על ידי המכונים „סופרי היחיד“. את התואר הזה רגילים לבטא בנעימה ענוגה. סאחר שנתקחה הכלל ספג חשם יחיד קסם משנת. כן, עשויה גם מלה זו להכיל תוכן יקר, אבל הכל תלוי בכך, להיכן ועד היכן נטויה יחידותו של היחיד. כל אדם הוא יחיד לנפשו וחלק מכללה, והיחיד המעולה הוא החלק המעולה שבכלל. אך אינו לו יחיד „סתם“, לבן-בלי-כלל, לבן-בלי-כלל. המכונים בספרותנו סופרי היחיד נתפסו ליחיד היתום מעם ומעדה, מזמן וממקום, מעבר ועתיד, מחפץ ומטרה. הוא היחיד הלוה, יצא מדפוס „שלהי המאה“ שלהם ו „בין הזמנים“ שלנו. השעה בלוח הזמן של יחיד זה וסופריו היתה שעת דמדומי אלהים ואדם, שעה הגדולת אור מפני צל, המניסה את אמות הלב, את משאות הנפש, המרשה את הזיקות הגדולות, את המטרות הגדולות. הדמדומים — ללא-שחה — מאחריהם הניחו שתי ברירות, שיצרו שני סוגים של יחיד: אי — חנוף מהבא ביד וחייה ! אה — הסח ראשך אל הכותל ! והנה במקום אנשי תמונל, שהותקפו לאנשי שפל וירידה, באו לרוב צעירים כמושים בלא עתה, או באי זוללי הרגע, שיצרו הרע והגם הוא הנר האחד לנתיבם, את מקום „הרקב“ וה „ניוון“ לא מילאו דוגמא ומופת של פריחה אנושית חדשה, אלא גבירי השממון והמופקרות. העם נהסך לקבצן מנוון, הריקנות ושילוח הרסן — ליופי ולנבזרה. עברנו מרשות הרבים לרשות היחיד כמי שעובר מן המה אל הפחת.

אמנם היו גם פורצי הפחת. קב ק הצעיר, למשל נטע בספוריו את גבורי הזמן האמתיים, המעבידים בשורה חדשה במחזה, הקוראים אל חוף חדש, אבל קב ק נדחה גם הוא בשעתו מטעם משיבי הטעם..

וראה מלא: דווקא אותם הסופרים, שאין לתאר עוצם דיחוקה של רוח יצירתם מכל חוון עתיד, מכל שאיפת תיקון ובנון, הורמו על גם גבוה בקרב שלומי אמוני התחדשותנו העברית. מי יודע נחיה הרוח ! אבל מצווים וחייבים אנו לידע אותה.

ברוק ותמצא שגם כאן יד אותה „הערכת עצמו“ באמצע, שתולדתה ההכרחית היא מנוסה מעצמנו. הסופרים המדוברים קנו לבבות בזה שהשכילו למחות מיצירתם כל חותם ישראל בתוכן ובצורתה. כתיבה עברית בלי שום טעם-לואי יהודי, בלי זכר רחוק של הליכות ומושגים „מעולם הקב-צנים“, בלי בתיקול מארון-הספרים שלנו, כתיבה המזכירה דבר-מה רוסני מסויים או דבר-מה מערבי — זה היה הישג שהילך טמש שכרוך. בזה טעמו כל שבעת המעמים

מגנני זיוני ונסתרים

מאמר שני
א.

חלקו של מ. סיקו גם עם סופרי הכלל וגם עם סופרי היחיד.

כרשות הכלל, כלל שבכלל, הוא למשל, הסיפור „אמי“, שבו נפתח הספר, שנועד להיות ראשון לכתביו המכונסים. ראוי סיר פור זה להיקרא גם „אמנו“, באשר בו הרוחה דמות דיוקנה של האם היהודיה בכלל, ברוב קווי היקרים והצורפים. זאת היא השמחת הנאמנה של יקר הסגולה אשר לבית ישראל, שבאורה החסוד, האי צול פאר גרות השבת, היה שריו הבית היהודי גם בימי זמני ומרודים, וחתה כנף שכינתה ההרשית גדל הילד היהודי ושאל כוונות ועלמים לצאת לדרך התחתים ולעז מוד בגורלו. שום שורה הסיפור עניו זה אינה אובדת מלב הקורא. ומרעידים משנה את הלב דפיו האחרונים, הסחים על פרי דח האם האלמנה מתבה האחרונה. העור קרת אל מעבר לים. יובל שנים ומעלה נשאר גלי האוקיינוס את בניה של האם היר יהודיה מהעולם הישן אל העולם החדש — מגבר אל גבר. דרך לבה, לב האם בישראל.

צעדו דברי ימינו את מצעדהנדודים הגי דול, והלב הזה המה והמה הגיית אס לכשי פחה הנזרית לקצוי ארץ חובית אם בעטה הכפור בניו ובנותיה. ורבות שפתים יקר רות וקדושות הפסידו ארשתן בפיה של זו האחת, המתוארת אצל סיקו.

לא „שרה בת טובים“ היא, אלא אשה ככל ימות השנה, אך אפילו כל קורא יד, כי יקרא בלשון סג הליטנות את „אמי“

לסזקו בעילום המקור, ירגיש כי חלפה על פניו נשמת אפת של אם מגזע היהודים. אלא לא זכחה האם הזאת, כאשר לא זכחה גם בתה, בת ישראל יעלת החן והטהרה, המצויה בסיפורים אחרים של סיקו, אפילו לאחד בשנים כמה שזכו אצלנו נשים אח רות מקצוי כרכים זרים, אין זאת אלא משום שבאז כרף סוף „גלות“ ושב סוף סוף „אירופה“.

כנגד זה יחיד שביהודים הוא, למשל, גיבור הסיפור „בשית“ (נדפס בחמשכים ב„השלוה“) — מן המצויינים בסיפורים הזפואכות שלו. גם הוא, הגיבור הלו, הרימו אתה שמהוץ לכתה, כהוץ לכל סדרת צי ברז בסמוך ופחיתו, אבל סוף ימינו יצדי החיים, אלא כנגד מ

בלבו קול דממתם הדקה. גם נחלתו היא בידות, אך בדידות־לתאבה על אדמת יה וברוכה וחתת שפירי השמים שמעליה, מתוך שקיקת נפש „להסתכל עם בלא גבול ולהקשיב שם בלא מידה ולהרהר שם בלא קצבי“. יוסי זה מסיפורו הישן של סיקו מעלה בלב מרחוק את תקופת געוריו של איש נצרת ברומן של קב-ק. ואם תרצה לומר הרי אין זה אלא נכר של „הסבא משפולא“ (גם זה אחד הסיפורים הגנונים של סיקו), שהיה שחזה רוב ימיו בשדות ויערות ומתפלל בציבור עם האילנות ושר מע „קדושה“ ו„ברכו“ מפי הצפרים. אם כה ואם כה יחיד הוא שאין בכללו כיוצא בו (ואין גם בספרות היחיד שלנו כיוצא בו), אף ששייכותו לכללו חוזרת ומוליכה אותו כפעם בפעם אל אחיו שבועיירה ואל בית מדרשם הישן. —

אולם בין סיפוריו מרשות הרבים ובין סיפוריו מרשות היחיד מרחיקים אותנו מהלך הרבה תחומי שבת מגבוליה הנרחי בים של ספרות הרדול, ספרות השלכת, ואנו נמצאים בין אפיקים מלאים. בין נירי אלהים ואדם עטופי בר.

יד וחלק לו לסיקו גם במתארי הליכות החיים לפניו בישראל, ובלעדיו כמה סטרי פוריו יהיה סכלל תיאור העבר בספרותנו כספר שגופי דפים תלושים מתוכו. ואף כאן בעל יהודי־ימין הוא. זיקה פנימית לו ליסודות „מוזיים“ שהיו סבועים בהיינו הישנים, לאנשים „מוזיים“ שהיו נסועים בתוכם, אפילו סג הקדושה שהוא מתאר הרי זו מיסוד שיריה־שבלב.

אך עוד לא בזה עיקר יחודו כעדת מספרו הסיפורים בשפתנו. אתה, קרם כל, פרצו לספרות הפרלזה שלגו אירם ורינתם של ניר ואילן, של סטרי אדמת יה. החלונות המביאים אור ואויר וחדות מרחב פתוחים אצלו לא אל הכרכים והרכותם, כי אם אל שדה ונהר ויער ואל נאות אדם המקננות בינותם. יצירתו צופה פני כל אלה לא בשביל לקר טת חמרי ציור ותיאור, משם בוקעת אל הוכה בשורת החיים, שם קרוע לפניה האופק אל לב ההתי.

אולם הפיכת הפנים אל האופק הפרוש על פני טרחבייה איננה אצלו הפיכת עורף אל הציור. הריקף לנו כראש גבעות עולם, יצדי החיים, אלא כנגד מ

וסביבו יצא לחונן ניר ואילן ולשיר לפ יהם שירה חדשה. אלא אדם מישראל לכל דבר, „ישור“ אינן מתיישן לו לעולם, מתיקת הנכול ביניהם והעשותם הויה אחת, בחינת ברון יחד שמים וארץ בנפשו של אדם.

ופה אנו עומדים כבר אצל אפיקי השירה המפלה בסיפורי החסידים שלו, שהם מהד נפלאים שבספרותנו.

הוא הסב אלינו גם את החסידות כצדדיה „מוזיים“, השיריים, הצדדים אשר שם תומים המעיינות, העשויים עוד להשקות ולהרות גם את לב בן ימינו. בעיקר הפי ליא להבלים את הויקה החסידית לטבע.

כיהודו של סיקו אחוז, כשלהבה בפתיחה, בהבל־ארץ מיוחד במפת הפוצותינו. מקום שהיו מצויים יהודים ס־משפחה האדמה“ ומקום צמיחתם של הענפים הפייטיים ביר תר שבחסידות.

ארחות החיים ועלויות החיים של היהודי האוקראיני, במרס יהודי הישובים, בעלי התערות ארצית קרוב עם הארץ, ועלית העלויות של אוקראינה היהודית, היא החי סידות שלה — מאלה רקומים טובי סיפוריו.

העייירה של סיקו אינה אותה עירת מדי קפה גויים וכלבים, החוצצים בינה ובין השדות. היא גופא מלאה ריה שדה אשר ברכו ה, בעצם הוא מספר לרוב על הויה כפריה והויה יהודית שנשתרגו זו בתוך זו ועל אנשים יהודים שהשתרונת זאת היתה לנוף נפשם ורוחם. אנשיו מחוברים היבור שלם אל אילן הנורות, אבל טר האדמה נשק להם גם הוא וקנה לו אדנות בלבבם. הארץ היפה אשר כסביב הוא לא רק מקור מחלה להם בריוח או בצמצום, היא גם מקום חיותם ומקור גיקת והשראה ועלית נפש — לאיש שבת כאן על הנפש רוח־פרצים אחרת מהנודעת לנו היטב מן הספר והחיים ורוח“ שלום אחרת משיבה כאן את הנפש. כסובן, מדברים אנו רק על חוט השני והאחד המשותף אצלו ברקמות־סיפור שיר גות, מגוונות מאד, הקובעות ענין לעצמן. עם כל שאין כמעט טוב דמיון תיעוני בין סיפור לסיפור, אנו מצואים ברבים עתם נפשות מישראל, מהן גבוהות מאד, השׁ בויות גם לפסמי ארץ ולספרת ארץ והאחו

למנו זה היפה. ולרום ההרמוניה מגיעים המגיעים לא דרך נצחונו של היסוד האי הרי, אף לא דרך פשלה, כי אם על ידי מחיקת הנכול ביניהם והעשותם הויה אחת, בחינת ברון יחד שמים וארץ בנפשו של אדם.

ופה אנו עומדים כבר אצל אפיקי השירה המפלה בסיפורי החסידים שלו, שהם מהד נפלאים שבספרותנו.

הוא הסב אלינו גם את החסידות כצדדיה „מוזיים“, השיריים, הצדדים אשר שם תומים המעיינות, העשויים עוד להשקות ולהרות גם את לב בן ימינו. בעיקר הפי ליא להבלים את הויקה החסידית לטבע.

כיהודו של סיקו אחוז, כשלהבה בפתיחה, בהבל־ארץ מיוחד במפת הפוצותינו. מקום שהיו מצויים יהודים ס־משפחה האדמה“ ומקום צמיחתם של הענפים הפייטיים ביר תר שבחסידות.

ארחות החיים ועלויות החיים של היהודי האוקראיני, במרס יהודי הישובים, בעלי התערות ארצית קרוב עם הארץ, ועלית העלויות של אוקראינה היהודית, היא החי סידות שלה — מאלה רקומים טובי סיפוריו.

העייירה של סיקו אינה אותה עירת מדי קפה גויים וכלבים, החוצצים בינה ובין השדות. היא גופא מלאה ריה שדה אשר ברכו ה, בעצם הוא מספר לרוב על הויה כפריה והויה יהודית שנשתרגו זו בתוך זו ועל אנשים יהודים שהשתרונת זאת היתה לנוף נפשם ורוחם. אנשיו מחוברים היבור שלם אל אילן הנורות, אבל טר האדמה נשק להם גם הוא וקנה לו אדנות בלבבם. הארץ היפה אשר כסביב הוא לא רק מקור מחלה להם בריוח או בצמצום, היא גם מקום חיותם ומקור גיקת והשראה ועלית נפש — לאיש שבת כאן על הנפש רוח־פרצים אחרת מהנודעת לנו היטב מן הספר והחיים ורוח“ שלום אחרת משיבה כאן את הנפש. כסובן, מדברים אנו רק על חוט השני והאחד המשותף אצלו ברקמות־סיפור שיר גות, מגוונות מאד, הקובעות ענין לעצמן. עם כל שאין כמעט טוב דמיון תיעוני בין סיפור לסיפור, אנו מצואים ברבים עתם נפשות מישראל, מהן גבוהות מאד, השׁ בויות גם לפסמי ארץ ולספרת ארץ והאחו

למנו זה היפה. ולרום ההרמוניה מגיעים המגיעים לא דרך נצחונו של היסוד האי הרי, אף לא דרך פשלה, כי אם על ידי מחיקת הנכול ביניהם והעשותם הויה אחת, בחינת ברון יחד שמים וארץ בנפשו של אדם.

ופה אנו עומדים כבר אצל אפיקי השירה המפלה בסיפורי החסידים שלו, שהם מהד נפלאים שבספרותנו.

הוא הסב אלינו גם את החסידות כצדדיה „מוזיים“, השיריים, הצדדים אשר שם תומים המעיינות, העשויים עוד להשקות ולהרות גם את לב בן ימינו. בעיקר הפי ליא להבלים את הויקה החסידית לטבע.

כיהודו של סיקו אחוז, כשלהבה בפתיחה, בהבל־ארץ מיוחד במפת הפוצותינו. מקום שהיו מצויים יהודים ס־משפחה האדמה“ ומקום צמיחתם של הענפים הפייטיים ביר תר שבחסידות.

ארחות החיים ועלויות החיים של היהודי האוקראיני, במרס יהודי הישובים, בעלי התערות ארצית קרוב עם הארץ, ועלית העלויות של אוקראינה היהודית, היא החי סידות שלה — מאלה רקומים טובי סיפוריו.

העייירה של סיקו אינה אותה עירת מדי קפה גויים וכלבים, החוצצים בינה ובין השדות. היא גופא מלאה ריה שדה אשר ברכו ה, בעצם הוא מספר לרוב על הויה כפריה והויה יהודית שנשתרגו זו בתוך זו ועל אנשים יהודים שהשתרונת זאת היתה לנוף נפשם ורוחם. אנשיו מחוברים היבור שלם אל אילן הנורות, אבל טר האדמה נשק להם גם הוא וקנה לו אדנות בלבבם. הארץ היפה אשר כסביב הוא לא רק מקור מחלה להם בריוח או בצמצום, היא גם מקום חיותם ומקור גיקת והשראה ועלית נפש — לאיש שבת כאן על הנפש רוח־פרצים אחרת מהנודעת לנו היטב מן הספר והחיים ורוח“ שלום אחרת משיבה כאן את הנפש. כסובן, מדברים אנו רק על חוט השני והאחד המשותף אצלו ברקמות־סיפור שיר גות, מגוונות מאד, הקובעות ענין לעצמן. עם כל שאין כמעט טוב דמיון תיעוני בין סיפור לסיפור, אנו מצואים ברבים עתם נפשות מישראל, מהן גבוהות מאד, השׁ בויות גם לפסמי ארץ ולספרת ארץ והאחו

למנו זה היפה. ולרום ההרמוניה מגיעים המגיעים לא דרך נצחונו של היסוד האי הרי, אף לא דרך פשלה, כי אם על ידי מחיקת הנכול ביניהם והעשותם הויה אחת, בחינת ברון יחד שמים וארץ בנפשו של אדם.

ופה אנו עומדים כבר אצל אפיקי השירה המפלה בסיפורי החסידים שלו, שהם מהד נפלאים שבספרותנו.

הוא הסב אלינו גם את החסידות כצדדיה „מוזיים“, השיריים, הצדדים אשר שם תומים המעיינות, העשויים עוד להשקות ולהרות גם את לב בן ימינו. בעיקר הפי ליא להבלים את הויקה החסידית לטבע.

כיהודו של סיקו אחוז, כשלהבה בפתיחה, בהבל־ארץ מיוחד במפת הפוצותינו. מקום שהיו מצויים יהודים ס־משפחה האדמה“ ומקום צמיחתם של הענפים הפייטיים ביר תר שבחסידות.

ארחות החיים ועלויות החיים של היהודי האוקראיני, במרס יהודי הישובים, בעלי התערות ארצית קרוב עם הארץ, ועלית העלויות של אוקראינה היהודית, היא החי סידות שלה — מאלה רקומים טובי סיפוריו.

העייירה של סיקו אינה אותה עירת מדי קפה גויים וכלבים, החוצצים בינה ובין השדות. היא גופא מלאה ריה שדה אשר ברכו ה, בעצם הוא מספר לרוב על הויה כפריה והויה יהודית שנשתרגו זו בתוך זו ועל אנשים יהודים שהשתרונת זאת היתה לנוף נפשם ורוחם. אנשיו מחוברים היבור שלם אל אילן הנורות, אבל טר האדמה נשק להם גם הוא וקנה לו אדנות בלבבם. הארץ היפה אשר כסביב הוא לא רק מקור מחלה להם בריוח או בצמצום, היא גם מקום חיותם ומקור גיקת והשראה ועלית נפש — לאיש שבת כאן על הנפש רוח־פרצים אחרת מהנודעת לנו היטב מן הספר והחיים ורוח“ שלום אחרת משיבה כאן את הנפש. כסובן, מדברים אנו רק על חוט השני והאחד המשותף אצלו ברקמות־סיפור שיר גות, מגוונות מאד, הקובעות ענין לעצמן. עם כל שאין כמעט טוב דמיון תיעוני בין סיפור לסיפור, אנו מצואים ברבים עתם נפשות מישראל, מהן גבוהות מאד, השׁ בויות גם לפסמי ארץ ולספרת ארץ והאחו

למנו זה היפה. ולרום ההרמוניה מגיעים המגיעים לא דרך נצחונו של היסוד האי הרי, אף לא דרך פשלה, כי אם על ידי מחיקת הנכול ביניהם והעשותם הויה אחת, בחינת ברון יחד שמים וארץ בנפשו של אדם.

ופה אנו עומדים כבר אצל אפיקי השירה המפלה בסיפורי החסידים שלו, שהם מהד נפלאים שבספרותנו.

הוא הסב אלינו גם את החסידות כצדדיה „מוזיים“, השיריים, הצדדים אשר שם תומים המעיינות, העשויים עוד להשקות ולהרות גם את לב בן ימינו. בעיקר הפי ליא להבלים את הויקה החסידית לטבע.

הוא הסב אלינו גם את החסידות כצדדיה „מוזיים“, השיריים, הצדדים אשר שם תומים המעיינות, העשויים עוד להשקות ולהרות גם את לב בן ימינו. בעיקר הפי ליא להבלים את הויקה החסידית לטבע.

כיהודו של סיקו אחוז, כשלהבה בפתיחה, בהבל־ארץ מיוחד במפת הפוצותינו. מקום שהיו מצויים יהודים ס־משפחה האדמה“ ומקום צמיחתם של הענפים הפייטיים ביר תר שבחסידות.

ארחות החיים ועלויות החיים של היהודי האוקראיני, במרס יהודי הישובים, בעלי התערות ארצית קרוב עם הארץ, ועלית העלויות של אוקראינה היהודית, היא החי סידות שלה — מאלה רקומים טובי סיפוריו.

העייירה של סיקו אינה אותה עירת מדי קפה גויים וכלבים, החוצצים בינה ובין השדות. היא גופא מלאה ריה שדה אשר ברכו ה, בעצם הוא מספר לרוב על הויה כפריה והויה יהודית שנשתרגו זו בתוך זו ועל אנשים יהודים שהשתרונת זאת היתה לנוף נפשם ורוחם. אנשיו מחוברים היבור שלם אל אילן הנורות, אבל טר האדמה נשק להם גם הוא וקנה לו אדנות בלבבם. הארץ היפה אשר כסביב הוא לא רק מקור מחלה להם בריוח או בצמצום, היא גם מקום חיותם ומקור גיקת והשראה ועלית נפש — לאיש שבת כאן על הנפש רוח־פרצים אחרת מהנודעת לנו היטב מן הספר והחיים ורוח“ שלום אחרת משיבה כאן את הנפש. כסובן, מדברים אנו רק על חוט השני והאחד המשותף אצלו ברקמות־סיפור שיר גות, מגוונות מאד, הקובעות ענין לעצמן. עם כל שאין כמעט טוב דמיון תיעוני בין סיפור לסיפור, אנו מצואים ברבים עתם נפשות מישראל, מהן גבוהות מאד, השׁ בויות גם לפסמי ארץ ולספרת ארץ והאחו

למנו זה היפה. ולרום ההרמוניה מגיעים המגיעים לא דרך נצחונו של היסוד האי הרי, אף לא דרך פשלה, כי אם על ידי מחיקת הנכול ביניהם והעשותם הויה אחת, בחינת ברון יחד שמים וארץ בנפשו של אדם.

ופה אנו עומדים כבר אצל אפיקי השירה המפלה בסיפורי החסידים שלו, שהם מהד נפלאים שבספרותנו.

הוא הסב אלינו גם את החסידות כצדדיה „מוזיים“, השיריים, הצדדים אשר שם תומים המעיינות, העשויים עוד להשקות ולהרות גם את לב בן ימינו. בעיקר הפי ליא להבלים את הויקה החסידית לטבע.

הוא הסב אלינו גם את החסידות כצדדיה „מוזיים“, השיריים, הצדדים אשר שם תומים המעיינות, העשויים עוד להשקות ולהרות גם את לב בן ימינו. בעיקר הפי ליא להבלים את הויקה החסידית לטבע.

כיהודו של סיקו אחוז, כשלהבה בפתיחה, בהבל־ארץ מיוחד במפת הפוצותינו. מקום שהיו מצויים יהודים ס־משפחה האדמה“ ומקום צמיחתם של הענפים הפייטיים ביר תר שבחסידות.

ארחות החיים ועלויות החיים של היהודי האוקראיני, במרס יהודי הישובים, בעלי התערות ארצית קרוב עם הארץ, ועלית העלויות של אוקראינה היהודית, היא החי סידות שלה — מאלה רקומים טובי סיפוריו.

העייירה של סיקו אינה אותה עירת מדי קפה גויים וכלבים, החוצצים בינה ובין השדות. היא גופא מלאה ריה שדה אשר ברכו ה, בעצם הוא מספר לרוב על הויה כפריה והויה יהודית שנשתרגו זו בתוך זו ועל אנשים יהודים שהשתרונת זאת היתה לנוף נפשם ורוחם. אנשיו מחוברים היבור שלם אל אילן הנורות, אבל טר האדמה נשק להם גם הוא וקנה לו אדנות בלבבם. הארץ היפה אשר כסביב הוא לא רק מקור מחלה להם בריוח או בצמצום, היא גם מקום חיותם ומקור גיקת והשראה ועלית נפש — לאיש שבת כאן על הנפש רוח־פרצים אחרת מהנודעת לנו היטב מן הספר והחיים ורוח“ שלום אחרת משיבה כאן את הנפש. כסובן, מדברים אנו רק על חוט השני והאחד המשותף אצלו ברקמות־סיפור שיר גות, מגוונות מאד, הקובעות ענין לעצמן. עם כל שאין כמעט טוב דמיון תיעוני בין סיפור לסיפור, אנו מצואים ברבים עתם נפשות מישראל, מהן גבוהות מאד, השׁ בויות גם לפסמי ארץ ולספרת ארץ והאחו

למנו זה היפה. ולרום ההרמוניה מגיעים המגיעים לא דרך נצחונו של היסוד האי הרי, אף לא דרך פשלה, כי אם על ידי מחיקת הנכול ביניהם והעשותם הויה אחת, בחינת ברון יחד שמים וארץ בנפשו של אדם.

ופה אנו עומדים כבר אצל אפיקי השירה המפלה בסיפורי החסידים שלו, שהם מהד נפלאים שבספרותנו.

הוא הסב אלינו גם את החסידות כצדדיה „מוזיים“, השיריים, הצדדים אשר שם תומים המעיינות, העשויים עוד להשקות ולהרות גם את לב בן ימינו. בעיקר הפי ליא להבלים את הויקה החסידית לטבע.